

שמע ישראל - בסיפור ובאגדה

תגה תשע"ט

שמע ישראל - בסיפור ובאגדה

בנות יקרות,

לפניכן משימה מקוונת סביב הנושא "שמע ישראל".

אנא עקבו אחר ההוראות וענו על השאלות במחברת.

בהצלחה!

אילה, ענבר וימי

ר' יוסף אבוזרהם, פרשן תפילות מן המאה ה-14-בספרד

עני:

על מה מעידה אמירת "שמע"
ומה מרומז באותיות המילה שמע?

"שמע" הוא דרך עדות, כאילו כל אחד אומר לחברו:

שמע! שאני מאמין כי ה'אלוהינו הוא יחיד בעולמו.

ולכן עי"ן של שמע גדולה שהוא סימן "עד."

שמע נוטריקון (ראשי תיבות: (ש'או מ'רום ע'יניכם,

מתי? ש'חרית מ'נחה ע'רבית,

למי? ש'די מ'לך ע'לית,

ואם תעשה כן תקבל עליך ע'ול מ'לכות ש'מים.

לאורך הדורות...

לאורך הדורות קיבלה פרשת "שמע" משמעות של הצהרת האמונה הבסיסית ביותר של היהודי.

הפרשיה נאמרת בהזדמנויות שונות - יומיומיות (שחרית וערבית וכן לפני השינה) (וכן במצבים קיצוניים - כמו מוות. במוצאי יום הכיפורים, בסיומה של תפילת הנעילה, נהוג לומר את הפסוק בקול רם.

במשימה שלפניכן תיפגשו שלושה סיפורים מן ההיסטוריה היהודית שבהם יוחסה חשיבות מיוחדת לאמירת "שמע ישראל". "קראו את הסיפורים וחישבו תוך כדי, על פי מה שלמדתן - מדוע הושם דגש רב כל כך דווקא על פסוק זה?

3. במלחמות ישראל

2. בתקופת השואה

1. רבי עקיבא

רבי עקיבא

בתלמוד הבבלי מופיע סיפור מותו של ר' עקיבא, שנהרג ע"י הרומאים בעת גזירות השמד והיה אחד מעשרת הרוגי מלכות.

1. חפשו באינטרנט: מי היו עשרת הרוגי מלכות ומדוע נקראו כך?
2. היכנסו לקישור הבא וקראו את הסיפור על מותו של ר' עקיבא :
<https://agadastories.org.il/node/320>
3. ענו:

-באיזו אשמה נלקח ר' עקיבא לבית האסורים?
-כיצד באה לידי ביטוי משמעות אמירת "שמע" בסיפור? צטטי.
-כיצד מפרש ר' עקיבא את המילים "בכל נפשך?"

תקופת השואה

מתקופת השואה קיימים בידינו סיפורים לא מעטים על אנשים, נשים וטף שמסרו את נפשם תוך אמירת "שמע ישראל".

וכך כתב האדמו"ר מבאבוב בקינתו על השואה:

"צעקתם ובכיותיהם, צפופים וסגורים בקרונים. כצאן לטבח יובלו לשרפה בכבשוניים. קול שועם יזכר תמיד לפני שוכן מעונים. בקוראם שמע ישראל, מסרו נפשם לאדוני האדונים."

עני :

מדוע התעקשו יהודים על אמירת "שמע ישראל" ברגעים שלפני מותם הנורא?

תקופת השואה

בתקופת השואה הוחבאו ילדים יהודיים רבים במנזרים. במשך השנים בהם הוחבאו, חיו כנוצרים לכל דבר והיה קשה להם מאוד לשמור על זהות יהודית.

קראו את הסיפור המופיע בקישור הבא, אודות ילדה יהודיה אחת שהוחבאה במנזר:

<http://www.aish.co.il/c/qk/48857527.html>

1. מדוע לדעתך בחרה האם לבקש מביתה לומר דווקא את קריאת שמע שעל המיטה מדי יום?
2. היעזרי באינטרנט ומצאי את המקור לפסוקים "המלאך הגואל אותי". "...מהיכן לקוחים הפסוקים ובאיזה הקשר הם נאמרים שם?

HEAR, O ISRAEL...
Deuteronomy 6, 4

יום השואה והגיבורה
HEROES AND MARTYRS DAY

במלחמות ישראל

גם בימינו ישנם סיפורים על ייחודיותה של תפילת "שמע ישראל".

במהלך **מלחמת יום הכיפורים** הגיע הרב **יצחק דוד גרוסמן** לעודד את רוח החיילים ששהו למרגלות הר החרמון שנכבש ע"י הסורים.

1. היעזרו באינטרנט וענו: באיזו שנה התרחשה מלחמת יום הכיפורים, מי היו הצדדים שנלחמו בה ובאילו חזיתות?
2. קראו את הסיפור הבא <http://www.yahadoot.net/item.asp?cid=15&id=989> :
3. ענו: מדוע לדעתכן בחר הרב גרוסמן לומר עם החיילים דווקא את "שמע ישראל"? "מה הייתה כוונתו בכך? האם גם חיילים שאינם דתיים יכולים להתחבר לפסוק הזה?

במלחמות ישראל

במהלך מלחמת לבנון השנייה (2006) התרחש הסיפור הבא/ <http://www.roiklein.co.il> :

1. חשבו, מה המשמעות של אמירת "שמע ישראל" במהלך מלחמה ורגע לפני המוות?

לאחר פרסומו של סיפור הגבורה של רועי קליין, הוסיף הזמר יהורם גאון בית נוסף לשיר "אל ארץ צבי."

קראו את המילים של הבית הנוסף:

<https://www.youtube.com/watch?v=B6HBX8q4hnl>

2. אילו רגשות ומחשבות עולים בכן לשמע השיר וקריאת מילותיו?

לסיכום -שאלה פוריה

בקריאת שמע אנחנו צריכות לומר את המילים כפי שהן מופיעות בסידור, אבל בעצם המצווה שאנחנו מקיימות בזמן אמירת המילים היא "קבלת עול מלכות שמיים".

לאור הסיפורים שקראת, נסחי במילים שלך-

מה הכוונה בקבלת עול מלכות שמיים?

מה המשמעות בחיים שלך של קבלת העול הזה על עצמך?

